

Odpowiedzi na rekomendacje

Jeszcze raz dziękujemy uczestnikom forum obywatelskiego za wysiłek wniesiony w wypracowanie rekomendacji. Niezwłocznie po ich otrzymaniu przystąpiliśmy do warsztatowej pracy ze wszystkimi podmiotami, które mają wpływ na ich realizację. Oprócz 7 gmin z korytarza północno-zachodniego (Chorzów, Bytom, Radzionków, Świerklaniec, Piekary Śląskie, Tarnowskie Góry i część Zabrze), z którymi podpisaliśmy porozumienie, pracowaliśmy z organizatorem transportu kolejowego w województwie śląskim, w którego imieniu działania działa Departament Transportu Publicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz przewoźnikami kolejowymi pracującymi na jego zlecenie: Kolejami Śląskimi i POLREGIO. Ponadto do tematycznych warsztatów angażowaliśmy zarządcę infrastruktury kolejowej (PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.) oraz publicznych operatorów transportu zbiorowego kursujących na zlecenie Zarządu Transportu Metropolitalnego w korytarzu północno-zachodnim (PKM Świerklaniec, PKM Katowice).

Między innymi dzięki wystąpieniu Stron znacznie poszerzył się zakres tematyczny forum, co pokazało nam jak wiele aspektów składa się na możliwość dobrej przesiadki. Podczas warsztatów przeszliśmy więc przez prawie każdy aspekt organizacji transportu zbiorowego w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, co pozwoliło nam dokonać głębokiej refleksji nad naszym głównym zadaniem operacyjnym powierzonym przez ustawodawcę i gminy na bazie porozumienia przekazującego nam zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego.

Ilość pracy, jaką musieliśmy poświęcić na uzgodnienie i ustalenie wspólnej wizji wykroczyła poza nasze przewidywania, dlatego przekroczyliśmy termin trzech miesięcy od odebrania rekomendacji, który pierwotnie deklarowaliśmy. Tak powstała baza odpowiedzi nie jest kompletna w sensie ich szczegółowości. Często deklarujemy ogólne podejście, z założeniem dalszych prac nad poszczególnymi rozwiązaniami. Efekty tych prac będziemy publikować na stronie forumobywatelskie.transportgzm.pl.

Odpowiedzi na rekomendacje uporządkowaliśmy według numeracji z kart do głosowania. Brakujące numery to rekomendacje odrzucone w głosowaniu przez uczestników forum.

W efekcie dyskusji, wyłonionych zostało kilka uniwersalnych zasad oraz procesów, które musimy zastosować, żeby zrealizować rekomendacje forum obywatelskiego. Będą one używane do odpowiedzi szczególnie w kwestiach dotyczących zarządzania, analiz i projektowania sieci połączeń systemu Transport GZM opartego o Metrokolej. Wiele z nich jest naturalną kontynuacją Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej „Dobra Mobilność 30/50” (z dokumentem można zapoznać się na [stronie BIP metropolii](#)). Prezentujemy je poniżej.

METROKOLEJ

W planie zrównoważonej mobilności dla GZM pt. „Dobra Mobilność 30/50” założyliśmy częstotliwość kursowania kolei w godzinach szczytu co 10, 12 lub 15 minut w głównych korytarzach transportowych oraz co 20 lub 30 minut w korytarzach uzupełniających. Linia kolejowa łącząca Tarnowskie Góry, Nakło Śląskie, Radzionków, Bytom i Chorzów z Katowicami jest korytarzem głównym. Pociągi co 15 minut będą mogły zacząć kursować w momencie ukończenia modernizacji katowickiego węzła kolejowego oraz zapewnienia odpowiedniej liczby pociągów do obsługi połączeń.

METROKWADRANS

Parametr 15 minut potraktujemy jako wskazówkę i wartość graniczną dobrej jakości transportu na głównych ciągach komunikacyjnych łączących duże skupiska ludzi między sobą i z koleją. Użyjemy go też w projektowaniu przesiadek.

PLANOWANIE

Szczegóły dotyczące przyszłego schematu połączeń, w tym linii dowozowych, połączeń rowerowych oraz parkingów park and ride przedstawimy w szczegółowym planie mobilności dla korytarza północno-zachodniego. Zgodnie z zapisami dokumentu „Dobra

Mobilność 30/50” ukończymy go do 2026 roku. Wskażemy tam m.in. bazowe częstotliwości połączeń między głównymi dzielnicami oraz sołectwami i stacjami kolejowymi. Weźmiemy przy tym pod uwagę m.in. czasy przejazdu, konkurencyjność czasową podróży z przesiadką na kolej, istniejące alternatywy oraz liczbę mieszkańców dzielnic oraz sołectw - tak, aby autobusy, tramwaje i pociągi były optymalnie napełnione.

WSPÓŁPRACA

W celu synchronizacji przesiadek, połączeń i rozkładów jazdy wzmocnimy współpracę między organizatorem transportu autobusowego i tramwajowego (Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia) a organizatorem transportu kolejowego (Marszałek Województwa Śląskiego). Te kwestie będziemy omawiać minimum raz do roku, zgodnie z rytmem planowania mniej elastycznego rozkładu jazdy na kolei. Budowane dodatkowe pary torów pomogą w przyszłości w stworzeniu bardziej regularnych kolejowych rozkładów jazdy.

Dla obszarów, w których linie komunikacji miejskiej jeżdżą z dużą częstotliwością synchronizacja przesiadek odbywać się będzie w sposób naturalny. Szczególną ochroną obejmujemy te połączenia, które kursują lub będą kursować z mniej zaludnionych obszarów, a przy okazji zapewniają dojazdy w inne miejsca niż tylko stacja kolejowa (np. szkoły, zakłady pracy - z ustalonymi godzinami funkcjonowania). W mniej zaludnionych obszarach te same połączenia, które zapewniają dowóz do kolei, mogą również zapewniać dojazdy w inne miejsca niż stacja kolejowa (np. szkoły, zakłady pracy – z ustalonymi godzinami funkcjonowania).

Ważne, żeby te funkcje zostały utrzymane.

PRZEJRZYŚĆ

ZTM organizujący transport w imieniu GZM stara się na bieżąco reagować na zmiany w otaczającej rzeczywistości, zmieniając na bieżąco siatkę połączeń.

Do 2026 roku przetestujemy metodę włączania mieszkańców w konsultowanie wypracowywanych zmian, aby była ona jeszcze

lepiej dopasowana do ich potrzeb. Do tego czasu pokażemy krok po kroku, w jaki sposób planowany jest transport zbiorowy. Wzmocnimy również informowanie pasażerów o proponowanych zmianach.

STANDARDY

W 2026 r. rozpoczniemy pracę nad standardami dotyczącymi węzłów przesiadkowych. Do czasu ich powstania będziemy na bieżąco pracować z gminami przy projektach węzłów przesiadkowych oraz uzgadniać rozwiązania w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

PIERWSZEŃSTWO

W ramach prac nad standardami dla węzłów przesiadkowych wypracujemy także standardy dotyczące priorytetyzacji transportu zbiorowego w zakresie wydzielonych pasów autobusowych, rozwiązań zapewniających pierwszeństwo pojazdów transportu zbiorowego na skrzyżowaniach, w tym odpowiednich programów sygnalizacji świetlnej oraz innych rozwiązań z zakresu inżynierii ruchu drogowego powodującego szybszy i sprawniejszy przejazd tramwajem lub autobusem. Do czasu ich powstania jako organizator transportu zbiorowego będziemy z gminami na bieżąco rozpatrywać pomysły na uprzywilejowanie transportu zbiorowego na drogach GZM.

1. Czy i jak ma wyglądać system przesiadkowy?

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
1.1	38	91	Trasy i rozkłady jazdy autobusów, tramwajów i trolejbusów powinny być zsynchronizowane z rozkładem jazdy pociągów oraz skojarzone z kierunkami największego przepływu pasażerów.	Zobacz: PLANOWANIE , WSPÓŁPRACA , PRZEJRZYSTOŚĆ
1.2	32	75	Czas oczekiwania na przesiadkę nie powinien być dłuższy niż czas przejazdu tą linią alternatywnym środkiem transportu, jednak nie dłuższy niż 15 minut.	Zobacz: METROKWADRANS
1.4	33	81	Dodatkowe pociągi ekspresowe powinny kursować w godzinach szczytu, z częstotliwością ustaloną zgodnie ze statystykami przepływu pasażerskiego.	Celem Kolei Metropolitalnej jest zwiększanie dostępności do kolei. Dlatego w jej ramach obsługiwane będą wszystkie przystanki na linii 131, za co odpowiadać będzie Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia. Natomiast linie ekspresowe będą należeć do kompetencji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, który uruchomi linie

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>ekspresowe, gdy będą ku temu przesłanki związane z liczbą pasażerów podróżujących między głównymi stacjami (niekoniecznie po jednej w każdym mieście). Należy przy tym brać pod uwagę fakt, że linia łącząca Tarnowskie Góry, Nakło Śląskie, Radzionków, Bytom i Chorzów z Katowicami będzie posiadała tylko jedną parę torów, co znacznie utrudni wyprzedzanie pociągów zwykłych przez ekspresowe. W Horyzontalnym Rozkładzie Jazdy dla całej Polski na tej linii kolejowej zostały zaplanowane również pociągi dalekobieżne.</p>
1.5	33	81	<p>Pociągi ekspresowe powinny zatrzymywać się w głównych ośrodkach - po jednej stacji na miasto.</p>	<p>Zobacz: 1.4</p>
1.6	35	84	<p>Kolej powinna poruszać się po osobnych torach, bez przeszkód i zbędnych postojów, punktualnie z częstotliwością co ok 10-15 minut.</p>	<p>Zobacz: METROKOLEJ, METROKWADRANS</p> <p>Linia łącząca Tarnowskie Góry, Nakło Śląskie, Radzionków, Bytom i Chorzów z Katowicami będzie posiadała tylko jedną parę torów, co może nieco</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				utrudnić wprowadzenie stałych taktów, jednak średnia częstotliwość kursowania co 10-15 minut powinna być możliwa.
1.7	35	84	Zapewnienie liczby połączeń realnie umożliwiających przesiadkę na głównym szlaku kolejowym - minimum cztery razy na godzinę, przynajmniej w godzinach szczytu.	Zobacz: METROKOLEJ , METROKWADRANS , PLANOWANIE , WSPÓŁPRACA , PRZEJRZYSTOŚĆ
1.8	30	55	Czas przesiadki na węzłach przesiadkowych powinien wynosić minimum 5 minut w przypadku mniejszych węzłów przesiadkowych lub więcej w przypadku większych węzłów przesiadkowych lub jeżeli występuje sygnalizacja świetlna dla pieszych.	Zobacz: PLANOWANIE , WSPÓŁPRACA , PRZEJRZYSTOŚĆ , STANDARDY
1.9	32	61	Powiązanie środków transportu umożliwiające przesiadkę/ przesiadki poprzez korelację rozkładów jazdy ze szczególnym uwzględnieniem tego, aby czas przyjazdu na przystanek/stację	Zobacz: PLANOWANIE , WSPÓŁPRACA , PRZEJRZYSTOŚĆ

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			<p>jednego środka transportu i odjazdu drugiego realnie umożliwił tę przesiadkę tzn. niedoprowadzenie do sytuacji, gdy 2. środek transportu odjeżdża zanim 1. przyjedzie lub czas na przesiadkę będzie zbyt krótki, aby można było z niej skorzystać. Środki transportu powinny na siebie czekać w przypadku opóźnień.</p>	
1.10	38	87	<p>Połączenia kolejowe maksymalnie co 15 minut, a jeśli nie jest to możliwe, to dostosowanie rozkładu jazdy innych środków transportu (tramwaje, autobusy, trolejbusy) tak, aby maksymalny czas oczekiwania na przesiadkę wynosił 15 minut.</p>	<p>Zobacz: METROKOLEJ, METROKWADRANS, PLANOWANIE, WSPÓŁPRACA, PRZEJRZYSTOŚĆ</p>
1.11	36	84	<p>Wprowadzenie linii ekspresowych, które nie zatrzymują się na wszystkich stacjach, w oparciu o badania potoków pasażerskich.</p>	<p>Zobacz: 1.4</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
1.12	38	86	Rozkłady jazdy na węzłach przesiadkowych powinny być synchronizowane do przesiadek na inne środki transportu.	Zobacz: WSPÓŁPRACA , PRZEJRZYSTOŚĆ
1.13	37	83	Układanie rozkładów jazdy tak, by zabezpieczały odpowiednio dużo czasu na przesiadkę.	Zobacz: WSPÓŁPRACA , PRZEJRZYSTOŚĆ

2. Jak mają wyglądać dowozy do przesiadek?

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
2.1	33	71	Wprowadzenie sieci minibusów, które dojeżdżają w miejsca pozbawione linii autobusowych. (np. Śródmieście w Bytomiu)	W Bytomiu w 2024 roku uruchomiliśmy dwie linie minibusowe o numerach 730 i 740 kursujące po śródmieściu. Na chwilę obecną gmina nie posiada zgłoszeń na ewentualne zapotrzebowanie dodatkowych lokalizacji do włączenia w przedmiotowe linie, cieszą się one jednak coraz większą popularnością. Będziemy stale monitorować liczbę pasażerów w wyżej

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>wymienionych liniach pod kątem ewentualnego zwiększenia częstotliwości kursowania.</p> <p>W Tarnowskich Górach w latach 2023-24 uruchomiliśmy cztery linie minibusowe kursujące w mniej dostępne dla tradycyjnych autobusów miejsca. Są to linie 744, 745, 746 i 749. Również podlegają one bieżącej analizie popularności.</p> <p>Będziemy dalej rozwijać dostępność komunikacyjną wykluczonych i trudno dostępnych obszarów adekwatnie do zapotrzebowania i możliwości finansowych gmin.</p> <p>Zobacz także: PLANOWANIE</p>
2.2	36	74	Zapewnienie dojazdu ze wszystkich mniejszych miejscowości do tych, w których znajduje się stacja kolejowa.	Zobacz: PLANOWANIE , WSPÓŁPRACA , PRZEJRZYŚĆ
2.3	31	59	Zielona fala dla komunikacji zbiorowej	Zobacz: PIERWSZEŃSTWO

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
2.4	36	74	Tworzenie buspasów i fuzji torowiska z buspasem tam, gdzie to możliwe, z uwzględnieniem bezpieczeństwa i organizacji ruchu.	
2.5	28	56	Stworzenie wspólnych przystanków tramwajowo - autobusowych oraz wykorzystywanie istniejących torowisk jako bus-pasów. Stworzenie dodatkowych bus-pasów np. na Karbiu. Zwiększenie częstotliwości środków transportu w rejonie Karbia, w szczególności chodzi o połączenie Szombierki, Bobrek, Karb.	<p>Zobacz: PIERWSZEŃSTWO, PLANOWANIE</p> <p>Rejon Karbia podlega intensywnemu osiadaniu terenu związanym z zakończeniem eksploatacji górniczej.</p> <p>Wszelkie zmiany związane z istniejącą tam infrastrukturą drogową, zwłaszcza z wymagającym szczególnej uwagi wiaduktem, muszą być poprzedzone ekspertyzami technicznymi. Od tego uzależniony jest m.in. powrót tramwaju do Miechowic.</p> <p>Liczba autobusów kursujących od centrum przez Karb w kierunku Miechowic to średnio nawet znacznie częściej niż raz na 10 minut, w tym jedna z częściej kursujących linii w systemie Transport GZM, czyli 623.</p> <p>W mieście trwają prace, które mają na celu uporządkowanie połączeń na linii od centrum przez</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Miechowice w kierunku Rokitnicy, a także wzmocnienie połączeń kursujących bezpośrednio z Karbia przez Bobrek do Szombierek, z uwzględnieniem kursów nocnych.</p> <p>W planie mobilności dla korytarza północno-zachodniego określimy połączenia między głównymi dzielnicami.</p>
2.6	31	61	Likwidacja przystanków na jezdni - na rzecz przystanków wiedeńskich.	<p>Rozumiemy i podzielamy ideę rekomendacji jako poprawy bezpieczeństwa i komfortu podróżnych. Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi infrastruktury publicznego transportu zbiorowego - „podejmując decyzję dotyczącą rodzaju przystanku powinno się uwzględnić kwestie związane z otoczeniem przystanku, natężeniem ruchu i funkcją jaką pełni dana ulica”.</p> <p>Gmina jako zarządca drogi, chcąc poprawić bezpieczeństwo podróżnych lub uspokoić ruch samochodowy, może więc podjąć decyzję o utworzeniu</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				takiego przystanku. Wymaga to jednak każdorazowo indywidualnego rozpatrzenia.
2.8	32	63	Wprowadzenie systemu dostosowującego długość zielonego światła dla pieszych do częstotliwości i natężenia ruchu i priorytetu dla komunikacji zbiorowej.	Zobacz: PIERWSZEŃSTWO
2.9	33	53	Wytyczenie ścieżek rowerowych na drogach łączących stacje Metroroweru.	W gminach część stacji Metroroweru połączona jest już drogami rowerowymi (np. w Piekarach Śląskich, Chorzowie, Zabrze, Tarnowskich Górach oraz w Świerklańcu). W ramach przyszłych inwestycji gminy planują takie wytyczenie ścieżek, by łączyły stacje Metroroweru. Jednak punktem wyjścia jest weryfikacja wykorzystania stacji i ich ewentualna relokacja. Rozbudowa dróg będzie zależeć także od dostępności środków finansowych oraz dostępności przestrzennej. Ścisła zabudowa nie wszędzie pozwoli na

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				poprowadzenie dróg rowerowych, tam konieczne będą inne rozwiązania, np. zmiany organizacji ruchu.
2.10	33	55	Przeprowadzenie weryfikacji istniejących stacji Metroroweru tak, by zwiększyć dostępność w miejscach często odwiedzanych.	W pierwszej kolejności przeanalizujemy zasadność lokalizacji funkcjonujących stacji i ewentualną ich relokację. Do końca tego roku, w ramach GZM chcemy przeprowadzić ewaluację systemu Metroroweru (po roku jego funkcjonowania). W zależności od wyników będziemy dążyć do relokowania stacji tam, gdzie to zasadne.
2.11	29	50	Rozszerzenie stref działania Metroroweru.	Od 15 grudnia 2025 r. kolejne 9 gmin GZM przystąpiło do systemu Metrorower (Bobrowniki, Bojszowy, Imielin, Kobiór, Lędziny, Mierzęcice, Pilchowice, Psary oraz Sośnicowice. Tym samym Metrorower działa w 40 gminach Metropolii.
2.14	35	57	Rozmieszczenie stacji Metrorowerów przy głównych arteriach komunikacyjnych i węzłach przesiadkowych.	Zobacz: 2.10

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
2.15	32	58	Ulepszenie obecnych tras rowerowych oraz dodanie nowych.	<p>Piekary Śląskie: aktualnie prowadzone są prace projektowe dla istniejącej drogi dla rowerów zlokalizowanej wzdłuż ulic Bytomskiej i Tarnogórskiej. Prace projektowe polegają na ulepszeniu istniejącej drogi dla rowerów poprzez jej dostosowanie do obecnych standardów i obowiązujących przepisów, a także na bezpośrednim połączeniu z istniejącymi nowo wybudowanymi drogami. Ponadto prowadzone są także prace projektowe związane z zaprojektowaniem nowej drogi dla rowerów wzdłuż ulicy Oświęcimskiej i ulicy Partyzantów.</p> <p>Chorzów: stanowi to jeden z celów. Na ten moment na przeszkodzie staje jednak brak funduszy.</p> <p>Radzionków: polityka rowerowa w Radzionkowie głównie opiera się o dwa dokumenty:</p> <p>1. „Program Rozwoju Tras Rowerowych na obszarze gmin powiatu tarnogórskiego na lata 2022-2030”</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>2. „Koncepcja przebiegu infrastruktury rowerowej w ciągu wybranych ulic na terenie gminy Radzionków”.</p> <p>Gmina realizuje założenia przedstawione w powyższych planach w miarę możliwości finansowych. Do tej pory zrealizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1,7 km drogi rowerowej wzdłuż ul. Knosały, • 0,8 km drogi rowerowej wzdłuż ul. M. Dąbrowskiej, • 0,1 km drogi rowerowej wzdłuż ul. Kużaja. <p>W chwili obecnej gmina jest w trakcie podpisywania umowy o dofinansowanie budowy drogi rowerowej wzdłuż ul. Kużaja (droga powiatowa). Planowana długość drogi to 1,4 km.</p> <p>Tarnowskie Góry: trasy rowerowe (ok. 30 km zbudowanych w ramach jednego unijnego projektu, więc są w tym samym standardzie) odpowiadają obowiązującym standardom, m.in. standardom</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>metropolitalnym. Gmina jest w trakcie rozbudowy sieci tras rowerowych. Przykładowo zostało podpisane porozumienie z miastem Bytom na kontynuację trasy, która w tym roku zostanie doprowadzona do granicy miasta.</p> <p>Zabrze: Miasto Zabrze w najbliższych latach planuje przystąpić do realizacji budowy nowych odcinków dróg rowerowych w ramach inwestycji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Zabrzańskie trasy rowerowe. Łączymy północ z południem. Etap I”, • „Budowa drogi łączącej DK 88 poprzez KSSE z A1 w Zabrzu”, • „Budowa obwodnicy Miasta Zabrze w ciągu drogi wojewódzkiej nr 921 wraz z przebudową ulicy Hagera”, • budowa drogi na osiedlu Słoneczna Dolina w Zabrzu.

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Realizacja jest zależna od zapewnienia/ pozyskania na te cele właściwych środków finansowych.</p> <p>Bytom: w ramach działań poszczególnych jednostek trwają prace nad wybudowaniem i przebudową sieci tras komunikacyjnych o łącznej długości ponad 40 km. Prace obejmują велоstrady 2 i 5, regionalne trasy rowerowe 605 i 606 oraz miejskie trasy komunikacyjne, stanowiące infrastrukturę centrów przesiadkowych. Poszczególne odcinki znajdują się na różnych etapach zaawansowania, między innymi gmina Bytom w październiku 2024 r. złożyła wniosek o dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021- 2027 Regionalne Trasy Rowerowe — ZIT i oczekuje na rozstrzygnięcie. Zakres wniosku obejmuje budowę drogi rowerowej wraz z niezbędną infrastrukturą wzdłuż ulic Zabrzeńskiej oraz Frycza-Modrzewskiego (od skrzyżowania z ul. Łagiewnicką do granicy z miastem Ruda Śląska).</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Ponadto trwają prace projektowe dla zadania inwestycyjnego „Przebudowa ul. Kilara i odcinków ul. Bernardyńskiej, Tuwima i Łagiewnickiej”, w którym uwzględniono budowę nowej drogi rowerowej. Gmina również jest w trakcie prac koncepcyjnych nad budową drogi rowerowej w ciągu ul. Wrocławskiej oraz ul. Powstańców Warszawskich.</p> <p>Świerklaniec: brak sieci tras rowerowych. Na terenie gminy znajduje się jeden kontrapas - w ciągu ul. Głównej w Świerklańcu (ok. 0,2 km).</p> <p>GZM: GZM w porozumieniu z gminami realizuje metropolitalne drogi rowerowe (velostrady). Na obszarze od Katowic do Tarnowskich Gór zaplanowano 2 drogi. Velostrada nr 2 w Piekarach Śląskich łączy się z istniejącą drogą rowerową przy Rondzie Kopalni „Andaluzja”, następnie przebiega przez Bytom, Chorzów do Katowic przez Siemianowice Śląskie. Planowana trasa wykorzystuje nieczynne linie kolejowe i jest spójna</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				z planowanymi inwestycjami. Przebieg велоstrady nr 5 wytyczony został od centrum przesiadkowego w Tarnowskich Górach do велоstrady nr 2 za południową stroną obwodnicy Bytomia i Radzionkowa. Należy jednak mieć na uwadze, że ostateczne przebiegi zostaną wyznaczone po podpisaniu umowy na realizację konkretnych odcinków.
2.16	36	77	Organizacja dojazdu do węzłów przesiadkowych z małych miejscowości przy pomocy krótkich autobusów do miejsc, gdzie takie połączenia nie występują.	<p>ZTM zleca operatorom przewóz konkretnym rodzajem taboru, w zależności od liczby pasażerów oraz opłacalności finansowej. Ponadto planuje ogłoszenie przetargu na uruchomienie linii mikrobusowych. W zależności od zgłoszeń gmin i analiz danych przepływów pasażerskich będą one uruchamiane zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi gmin.</p> <p>Zobacz także: PLANOWANIE, WSPÓŁPRACA, PRZEJRZYSTOŚĆ</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
2.17	34	73	Tworzenie buspasów, wspólnych przystanków autobusowo-tramwajowych i wykorzystanie istniejących torowisk jako buspasów tam, gdzie jest to możliwe.	Zobacz: PIERWSZEŃSTWO
2.18	33	62	Długość cyklu zielonego światła powinna umożliwiać komfortowe przemieszczanie się przez przejścia dla pieszych.	Uprzywilejowanie pieszych, szczególnie w centrach miast i dzielnicach mieszkaniowych, to jeden z głównych kierunków działań w planie mobilności „Dobra Mobilność 30/50”. Jednak to od lokalnych uwarunkowań zależy, czy sygnalizacja świetlna w ogóle jest potrzebna, a jeżeli tak, to jakie warunki są konieczne do spełnienia. W obszarach o uspokojonym ruchu sygnalizacja świetlna może wprowadzać tylko więcej zamieszania, z kolei w przypadku skomplikowanych, tranzytowych ciągów drogowych często pracuje w systemie naczyń połączonych z innymi sygnalizacjami, a w niektórych miastach GZM jest zarządzana przez system ITS. Obserwacje co do nieprawidłowo działającej sygnalizacji warto zgłaszać

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				na bieżąco w gminach i miastach zarządzających drogami.
2.19	32	60	Sukcesywna zmiana przystanków na jezdni na przystanki wiedeńskie	Zobacz: 2.6
2.20	35	69	Weryfikacja długości czasu zielonego światła na przejściach dla pieszych przy centrach przesiadkowych w celu umożliwienia sprawnej przesiadki na inny środek transportu.	Zobacz: 2.18
2.21	36	79	Zapewnienie dojazdu z mniejszych miejscowości i skupisk ludności, które nie mają żadnego środka komunikacji, do centrów przesiadkowych.	Zobacz: PLANOWANIE , WSPÓŁPRACA , PRZEJRZYSTOŚĆ
2.22	31	57	Ulepszenie obecnych tras rowerowych oraz utworzenie osobnych ścieżek rowerowych prowadzących do węzłów przesiadkowych.	Piekary Śląskie - zob. odpowiedź na rekomendację nr 2.15. Chorzów: do rynku doprowadzona jest trasa rowerowa wraz z infrastrukturą rowerową, natomiast przy zaprojektowanym centrum przesiadkowym przy ul.

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Kędzierzyńskiej istnieje droga rowerowa wraz z ciągiem pieszo-rowerowym od ul. Raciborskiej, natomiast nie ma możliwości doprowadzenia infrastruktury rowerowej od strony ul. Truchana i Strzelców Bytomskich ze względu na zwartą zabudowę w centrum miasta.</p> <p>Radzionków: w „Koncepcji przebiegu infrastruktury rowerowej w ciągu wybranych ulic na terenie gminy Radzionków” zaplanowano ścieżki rowerowe prowadzące do stacji kolejowej Radzionków Rojca.</p> <p>Tarnowskie Góry: system dróg rowerowych łączy dzielnice z centrum - centrum przesiadkowym (czyli węzłem), a nie rynkiem. Rozbudowa zawsze tę zasadę uwzględnia.</p> <p>Zabrze: realizacja planowanej inwestycji „Zabrzańskie trasy rowerowe. Łączymy północ z południem. Etap I” pozwoli na zapewnienie spójności istniejącej sieci dróg</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>rowerowych i poprawę skomunikowania z dwoma centrami przesiadkowymi na terenie miasta.</p> <p>Bytom: zob. odpowiedź na rekomendację nr 2.15</p>
2.23	34	75	<p>Zapewnienie dojazdu do stacji kolejowych z mniejszych miejscowości, wsi i odległych dzielnic, minimum dwa razy na godzinę (Piekary Śląskie, Nowe Chechło, Orzech, Zabrze-Rokitnica, Zabrze-Helenka, Kozłowa Góra i Świerklaniec).</p>	<p>Spośród wymienionych w rekomendacji miejscowości odjazdy następują w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z Piekar Śląskich do Bytomia - średnio co 20 min. - głównie linie M16, 114, • z Piekar Śląskich do Tarnowskich Gór co 15 min, w dni wolne co 30 min., • z Orzecha do Tarnowskich Gór – brak regularności, od 11 stycznia 2025 r. bezpośredni dojazd jest możliwy linią 780 lub z przesiadką w Świerklańcu z linii 17 i 173 na 5 i 192, • z Orzecha do Bytomia – brak regularności, dojazd do Bytomia linią 17 i z przesiadką na Stroszku w Bytomiu na linii M3 i 19, • z Nowego Chechła do Tarnowskich Gór – brak regularności, dojazd liniami 173, 179, 246,

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<ul style="list-style-type: none"> • z Nowego Chechła do Bytomia z przesiadką z linii 173 na Stroszku w Bytomiu na linie 19 i M3 lub przez Tarnowskie Góry, • ze Świerklańca, Kozłowej Góry do Tarnowskich Gór co 15 min, w dni wolne co 30 minut, • z Zabrza Rokitnicy i Helenki – bardzo częsty dojazd do centrum Zabrza: linia 81 co 20 minut, w szczycie nawet co 15 minut, dodatkowo linia 83 o mniejszej regularności, nieco rzadsze i mniej regularne kursy linii do Bytomia. <p>Obecnie dojazd z terenów wiejskich do miast jest możliwy ok. co godzinę lub nawet częściej w godzinach szczytu. Wraz ze wzrostem liczby połączeń kolejowych będziemy analizować na bieżąco możliwość uruchomienia specjalnych linii dowozowych do stacji kolejowych.</p> <p>Zobacz także: PLANOWANIE, WSPÓŁPRACA, PRZEJRZYŚĆ.</p>

3. Jakich analiz potrzebujemy?

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
3.1	34	73	Przeprowadzenie analizy zmian infrastruktury w zakresie jej rozwoju (np. nowe zakłady pracy, nowe osiedla) oraz regresu (np. likwidacji zakładów pracy) w celu dostosowania transportu zbiorowego do aktualnych potrzeb mieszkańców.	Zobacz: WSPÓŁPRACA , PLANOWANIE , PRZEJRZYSTOŚĆ
3.2	37	84	Ciągła analiza danych cyfrowych całego transportu publicznego oraz cykliczne badania ankietowe pasażerów i pasażerek w celu otrzymywania informacji dotyczących jak najefektywniejszego rozmieszczenia przystanków, częstotliwości kursowania transportu publicznego oraz projektowania przebiegu linii komunikacji w taki sposób, aby dostosować je do bieżących potrzeb pasażerów i do obserwowanych zmian.	Zobacz: PLANOWANIE , PRZEJRZYSTOŚĆ

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
3.3	29	50	<p>Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia powinna lobbować za uruchomieniem zamkniętych przystanków kolejowych, aby jeszcze bardziej rozbudować sieć kolejową w Metropolii.</p>	<p>Podczas modernizacji linii kolejowej nr 131 z Chorzowa Batorego do Tarnowskich Gór pojawiły się dwa nowe przystanki – Chorzów Uniwersytet i Bytom Stroszek (zamiast mało popularnego przystanku Bytom Północ).</p> <p>W planowanym wariantcie Metrokolei planowane są jeszcze stacje Bytom Rozbark, Bytom Osiedle Arki Bożka oraz Tarnowskie Góry Osada Jana.</p> <p>Warto wspomnieć, że dzięki realizacji programu Kolej+ odbudowywane jest połączenie kolejowe Bytomia z Rudą Śląską, w ramach którego zaplanowana jest stacja w bytomskim Bobrku.</p>
3.4	36	79	<p>Warto również przeanalizować sposób, w jaki rozlewa się metropolia, gdyż sporo nowych osiedli buduje się poza atrakcyjną odległością od linii kolejowej. Rekomendujemy, by nowe osiedla były wygodnie skomunikowane z najbliższymi przystankami kolejowymi.</p>	<p>Zobacz: WSPÓŁPRACA, PLANOWANIE, PRZEJRZYŚĆ</p> <p>Długofalowo będziemy dążyć do takiego rozwoju przestrzennego miast GZM, aby nowa zabudowa pojawiała się w najbliższym otoczeniu Metrokolei. Ułatwi to budowę spójnego systemu Transport GZM znacznie mniejszym kosztem. Stanowi to podstawowy scenariusz</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				planu mobilności „Dobra Mobilność 30/50” w horyzoncie roku 2050.
3.5	36	82	Przeanalizowanie dostępnych danych dotyczących potoków pasażerskich i kierunków podróży w celu stworzenia podziału na linie przyspieszone i zwykłe w transporcie kolejowym, a oprócz tego w innych środkach transportu publicznego poprzez wprowadzenie różnej wielkości taboru (minibusy, duże tramwaje) lub zróżnicowanej częstotliwości połączeń w zależności od liczby pasażerów.	Zobacz: WSPÓŁPRACA , PLANOWANIE , PRZEJRZYSTOŚĆ

4. Kto ma tym wszystkim zarządzać?

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
4.1	33	67	Władze GZM powinny podjąć działania skierowane do rządu, które miałyby na celu zmianę zapisów ustawy wykluczających obecnie	Ustawa o Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych wyraźnie nie dopuszcza finansowania komunikacji miejskiej. Jej celem jest jednak walka

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			możliwość pozyskiwania środków z budżetu państwa na transport zbiorowy w Metropolii.	z wykluczeniem komunikacyjnym, które występuje również na wielu terenach GZM o charakterze wiejskim. Dla tych właśnie wyjątków będziemy lobbować za zmianą zapisów w ustawie.
4.3	29	55	Wprowadzenie rozróżnienia dla tras, które mają różne warianty (np. pomijają niektóre przystanki lub mają skróconą trasę). Przykład linia autobusowa 17 i 17A, 20A i 20B oraz M3 A i B. Informacja o wariantach tras powinna być wyświetlana na tablicy danego pojazdu.	Wielowariantowość tras dotyczy głównie gmin wiejskich. Obecnie dąży się do rezygnacji z linii wariantowanych na rzecz wprowadzania osobnych numerów, pozwoli to na ograniczanie pomyłek i zwiększenie czytelności, jeżeli wariantów danej trasy jest sporo. Natomiast jeżeli wariantów jest mniej, to ZTM stara się skutecznie informować o wariantach (na tablicy świetlnej pojazdu, na stronie internetowej i na tabliczkach przystankowych).
4.4	34	67	Wytypowanie przedstawiciela władz lokalnych z każdej gminy GZM do uczestniczenia w konsultacjach społecznych otwartych dla	Do 2026 r. przetestujemy metodę konsultowania z mieszkańcami zmian w siatce połączeń i będziemy w ten proces włączać również przedstawicieli gmin. Zobacz: PLANOWANIE .

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			mieszkańców dotyczących planowania transportu.	
4.5	37	77	GZM powinien współpracować w kontekście komunikacji metropolitalnej z poszczególnymi gminami pracując nad podobnymi standardami w zakresie dostępności oraz stworzenia kompleksowej koncepcji finansowej i planowania tras.	Zobacz: WSPÓŁPRACA , PLANOWANIE i STANDARDY
4.6	32	52	Wprowadzenie rozwiązań wykorzystujących sztuczną inteligencję do wspomaganie planowania i analizowania kwestii związanych z transportem zbiorowym.	Obecnie wykorzystujemy dostępne narzędzia AI wspomagająco w analizie danych (np. Microsoft Copilot). Ponadto wykorzystujemy oprogramowanie PTV Visum, który wykorzystuje algorytmy oparte na sztucznej inteligencji (AI). PTV Visum to zaawansowane oprogramowanie do planowania transportu, które integruje różne technologie, w tym AI, aby analizować i modelować ruch drogowy oraz przewidywać jego zmiany. Prawdopodobnie w miarę rozwoju odpowiednich narzędzi, sztuczna inteligencja będzie

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				coraz częściej stosowana, a jej zasoby danych wykorzystywane.
4.9	28	60	Zapewnienie jednego zarządcy sprawującego pieczę nad wszystkimi rodzajami transportu, we współpracy z przedstawicielami poszczególnych gmin, w obrębie metropolii (autobusy/ tramwaje/ kolej). Zarządca ten powinien odpowiadać za całościową organizację transportu i mieć decydujący głos.	<p>Na mocy ustawy o związku metropolitalnym w województwie śląskim, GZM organizuje metropolitalne przewozy pasażerskie (Metrolinie - linie rozpoczynające się od M) – finansuje je z własnego budżetu. Dodatkowo na mocy porozumienia o przekazaniu zadań własnych gminy powierzają organizację transportu gminnego GZM uiszczając obliczaną co roku składkę. W tym porozumieniu określone są zasady konsultowania z gminami zmian przebiegu zaproponowanych tras. Jeżeli w ciągu 14 dni gminy, przez które przebiega ulegająca zmianie linia nie wyrażą sprzeciwu, zmiana wchodzi w życie.</p> <p>Uruchamianie nowych tras wymaga jednak akceptacji gminy ze względu na powiększającą się składkę. Często to właśnie gminy zgłaszają zapotrzebowanie na nowe linie.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Można więc powiedzieć, że w transporcie autobusowym i tramwajowym GZM jest jednym zarządcą, który posiada inicjatywę.</p> <p>Organizatorem przewozów kolejowych na terenie całego województwa śląskiego jest Marszałek Województwa Śląskiego, GZM przekazuje mu dotacje na dodatkowe pociągi wewnątrz Metropolii. Obecnie kończą się prace nad Wstępnym Studium Wykonalności Kolei Metropolitalnej, gdzie jednym z analizowanych wariantów organizacyjnych jest zapewnienie GZM funkcji organizatora kolejowych przewozów metropolitalnych.</p> <p>Zobacz także: PLANOWANIE, WSPÓŁPRACA, PRZEJRZYŚĆ</p>
4.10	33	67	Organizacja bezpłatnej komunikacji zbiorowej w dni wyjątkowe ("czerwone" dni w kalendarzu).	Obecnie bezpłatna komunikacja obowiązuje co roku w dniu 1 listopada.

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Doświadczenia miast w Polsce i w Europie wskazują, że bezpłatna komunikacja publiczna nie jest czynnikiem wpływającym na rezygnację z samochodu na rzecz komunikacji publicznej. Podobne wnioski powstały po badaniu, które przeprowadziliśmy w listopadzie 2023 r. z pracownikami instytucji 10 największych gmin GZM. Dla osób podróżujących samochodem najważniejszym czynnikiem wpływającym na wybór środka transportu jest przede wszystkim czas dojazdu, łatwość przemieszczania się i niezawodność.</p> <p>Pojedyncze dni bezpłatnej komunikacji zbiorowej nie przyniosą zatem efektów, a jedynie stratę finansową w postaci utraty wpływów z biletów. To, w efekcie, może przełożyć się na pogorszenie oferty.</p>

5. Jakie powinny być standardy węzła, dworca, przystanku?

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
5.1	37	86	Na każdym miejscu zatrzymywania się kolei działający biletomat oraz możliwość zakupu biletów w każdym pojeździe.	Nie na każdej stacji lub przystanku kolejowym jest możliwość ustawienia biletomatów. Przyczyną mogą być uwarunkowanie techniczne (np. zbyt wąski peron, brak zasilania) lub mały ruch pasażerski. Wsiadając do pociągu w takim miejscu, zawsze jest możliwość zakupu biletu u kierownika pociągu bez dodatkowej opłaty. U większości przewoźników można za taki bilet zapłacić zarówno gotówką, jak i kartą lub inną bezgotówkową metodą (np. BLIK). Na większych stacjach, gdzie ruch pasażerski jest większy, zazwyczaj znajdują się biletomaty/kasy - wtedy też przy zakupie biletu u kierownika pociągu może być pobierana dodatkowa opłata - ten uciążliwy na pierwszy rzut oka fakt ma kilka praktycznych przyczyn, które mają na celu usprawnienie procesu sprzedaży biletów

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>i zarządzanie przepływem pasażerów. Taka opłata ogranicza liczbę osób, które czekają z kupnem biletu na ostatnią chwilę, zapobiega tworzeniu się kolejek, które mogą prowadzić do chaosu i opóźnień oraz motywuje do wcześniejszego zakupu biletu, a tym samym uniknięcia stresu związanego z brakiem biletu przed rozpoczęciem podróży. Ponadto, jeśli pasażer posiada taką możliwość, może skorzystać z licznych metod zakupu biletu elektronicznego (np. poprzez aplikacje mobilne).</p> <p>W ramach rozważanej w GZM koncepcji wprowadzenia biletomatów przed stacjami - umożliwiającymi zakup biletów zarówno na autobus czy tramwaj, jak i na pociąg - informujemy, że wszystkie biletomaty solarne są już rozmieszczone w terenie oraz uruchomione do sprzedaży.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
5.2	36	86	<p>Wprowadzenie dostępnych biletomatów umożliwiających kupienie biletów osobom korzystającym zarówno z karty płatniczej, jak i gotówki. Ważne, aby te biletomaty były dostępne szerzej, minimum na głównych przystankach (tych częściej uczęszczanych/przesiadkowych) [dotyczy każdego środka transportu].</p>	<p>W części dotyczącej transportu kolejowego, zobacz odpowiedź na rekomendację 5.1.</p> <p>W komunikacji publicznej Transport GZM istnieje możliwość zakupu biletu w każdym pojeździe. Ponadto w niektórych pojazdach zainstalowaliśmy czytniki obsługujące karty płatnicze, docelowo znajdują się one we wszystkich pojazdach do końca 2025 roku.</p> <p>Obecnie stacjonarne automaty biletowe dostępne są w 240 lokalizacjach.</p>
5.3	35	89	<p>Ustandaryzowanie dworców kolejowych oraz centrów przesiadkowych - opracowanie jednolitych standardów dotyczących wyposażenia stacji kolejowych dla całej</p>	<p>Na potrzeby udzielenia odpowiedzi na rekomendację przyjęliśmy określenie „stacja pasażerska” do określenia miejsca zatrzymywania pociągów (niezależnie od tego czy infrastrukturalnie pełni ona rolę stacji kolejowej czy przystanku osobowego). W zależności od funkcji danej stacji zależność będzie</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			<p>metropolii. Rekomendowane składowe wyposażenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toalety, • pokój rodzica z dzieckiem, • dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami np. pochylnie wraz z odpowiednim oznakowaniem, • zadaszone miejsca postojowe dla rowerów w bezpiecznym miejscu np. z monitoringiem, • palarnie, • poczekalnie dostosowane do warunków atmosferycznych: zadaszone i ogrzewane, 	<p>jej wyposażenie, np. stacje takie jak Tarnowskie Góry, Bytom, Chorzów Miasto i Chorzów Batory, w Horyzontalnym Rozkładzie Jazdy połączeń kolejowych do 2035 r. zostały wskazane jako stacje zatrzymań pociągów dalekobieżnych. Na tych stacjach zasadny jest pełny katalog wyposażenia wskazany w rekomendacji (ze względu na duży potencjał tych stacji w przesiadkach na pociągi ponadregionalne).</p> <p>W toku ustaleń z podmiotami biorącymi udział w warsztatach, zaproponowaliśmy podział stacji ze względu na rodzaj obsługiwanych połączeń kolejowych i tym samym zróżnicowanie poszczególnych elementów wyposażenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obsługa połączeń dalekobieżnych - pełne wyposażenie wskazane w rekomendacji,

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			<ul style="list-style-type: none"> • możliwość kupienia biletów na każdej stacji, najlepiej w kilku miejscach: kasy i biletomaty, • tablice informacyjne z czasem oraz miejscem odjazdu (torem, peronem), • strefa kiss & ride, • informacje o odjazdach innych środków transportu z najbliższych przystanków (autobusów, tramwajów), • funkcja gastronomiczna lub automat z napojami i przekąskami, • stworzenie przechowalni bagażu na każdym dworcu. 	<ul style="list-style-type: none"> • obsługa połączeń regionalnych - poczekalnie, toalety, mała gastronomia, w miarę możliwości biletomat, • obsługa połączeń metropolitalnych - tablice informacyjne. <p>Każde miejsce powinno być jednak indywidualnie przeanalizowane pod kątem spełnianej funkcji i zasadności wyposażenia go w niezbędne elementy, np. elementy takie jak miejsca postojowe Kiss&Ride, miejsca dla rowerów - zasadne są dla wszystkich typów, jednak ich wielkość/liczba może być uzależniona od typu stacji i przepływów pasażerskich.</p> <p>Tworzenie centrów przesiadkowych należy do zadań gminy. Co do zasady powinny one wynikać z planu mobilności „Dobra Mobilność 30/50” i planu inwestycyjnego oraz realizować zapisy określone</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			<p>Uzupełnione o elementy rekomendowane przez ekspertów i inne osoby związane z tematem.</p>	<p>w Wytycznych dotyczących infrastruktury publicznego transportu zbiorowego, w których określono standardy dla tworzenia węzłów. Wytyczne zostały przyjęte Uchwałą nr 30/2022 Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z dnia 8 lutego 2022 r. w sprawie zmiany uchwały nr 308/2020 Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z dnia 15 grudnia 2020 r. W GZM rozpoczęliśmy prace nad aktualizacją standardów dla węzłów przesiadkowych.</p> <p>W ramach prac zostaną także uwzględnione różne rodzaje dostępności: architektoniczna, cyfrowa, informacyjna i komunikacyjna.</p> <p>Zobacz: STANDARDY oraz odpowiedź na rekomendację 7.5.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
5.4	29	57	<p>Utworzenie estetycznych przystanków tramwajowych i autobusowych np. z zielonymi dachami/ ścianami (nasadzenia roślinne).</p>	<p>W niektórych gminach takie przystanki już występują, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w Tarnowskich Górach - stoi jedna zielona wiata w centrum. Kolejne dwie są zaplanowane w ramach projektu Miejska Zielona Akupunktura, • w Bytomiu - 3 zielone przystanki (jeżeli będą na to środki, to miasto zwiększy ich liczbę), • w Zabrze - w centrum przesiadkowym na ul. Goethego znajdują się nasadzenia roślinne, • w Chorzowie - istnieją dwie eko-wiaty: jedna przy ul. 3 Maja, druga przy Rynku. Wiaty dla Miasta stawiała nieodpłatnie firma AMS i ona też zajmuje się ich utrzymaniem. Miasto sprawdza

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację podobnych przystanków w innych częściach miasta.</p> <p>Radzionków nie wyklucza tworzenia takich przystanków w przyszłości. Na terenie Piekar Śląskich nie występują tzw. zielone przystanki i na chwilę obecną nie planuje się ich stawiania. Zieleń w obrębie zespołów przystankowych nie musi być związana z wiatami przystankowymi. Podobne efekty dają nasadzenia roślin w bezpośrednim sąsiedztwie przystanku. Nie są obciążone też tak wysokimi kosztami utrzymania, jednak wszystko zależy od specyfiki danego miejsca i możliwości finansowych gmin.</p>
5.6	35	69	Dostosowanie parametrów technicznych przystanków kolejowych do parametrów	Na odcinku Chorzów Uniwersytet – Radzionków uruchomiono już część nowych peronów, które mają

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			<p>technicznych taboru - tak, by można było bezpiecznie wsiadać i wysiadać.</p>	<p>wysokość 760 mm nad szyną. Są one dopasowane wysokością do pociągów elektrycznych użytkowanych przez przewoźników regionalnych w województwie. Natomiast na stacji Nakło Śląskie znajduje się peron niskiego typu, o wysokości 300 mm nad szyną. W planach jest jego przebudowa, aby pasował do reszty peronów na tej linii, czyli miał 760 mm. Aktualnie prowadzone są prace projektowe w tej sprawie.</p>
5.7	30	61	<p>Tablice z interaktywną informacją o pociągach odjeżdżających z danego dworca w pojazdach odbywających kursy w kierunku dworców.</p>	<p>Zgadza się, że zintegrowana informacja pasażerska jest potrzebna. Wymaga to szerokiej koordynacji. Obecnie trwają prace nad integracją Systemów Dynamicznej Informacji Pasażerskiej (SDIP) Transport GZM i Kolei Śląskich.</p> <p>W naszych działaniach dbamy o przejrzystość i użyteczność prezentowanych komunikatów, dlatego</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>uważamy, że nie każdy rodzaj informacji jest zasadny do umieszczania w środkach transportu, gdyż mogłoby to doprowadzić do jej nadmiaru. Należy także mieć na względzie fakt, że dotychczasowe tablice świetlne mają ograniczoną liczbę znaków, więc ilość prezentowanych na nich informacji także jest ograniczona. Obecnie dla nowego taboru stosowany jest wymóg zapewnienia tablic z dużymi wyświetlaczami. Możliwość przesiadki można sprawdzić za pomocą wielu dostępnych aplikacji. W nowych pojazdach wyświetlacze oraz komunikaty głosowe informują o możliwości przesiadki na inne środki transportu.</p>
5.8	35	67	Stworzenie pionowej infrastruktury ułatwiającej przemieszczanie się osób	Dostępność dla osób z niepełnosprawnościami zapewniona jest każdorazowo podczas przebudowy infrastruktury.

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			o ograniczonej mobilności oraz przenoszenie rowerów pomiędzy peronami (np. windy).	<p>Zgodnie z Wytycznymi architektonicznymi dla kolejowych obiektów obsługi podróżnych Ipi - 1 - obowiązującymi od grudnia 2023 r., windy będą stosowane jedynie „w ramach prac modernizacyjnych, dostosowujących obszar infrastruktury pasażerskiej do obsługi osób z niepełnosprawnością lub o ograniczonej możliwości poruszania, wszędzie tam, gdzie warunki terenowe uniemożliwiają zastosowanie pochylni”.</p> <p>Zatem to pochylnia jest domyślnym sposobem zapewnienia dostępności dla osób z ograniczoną mobilnością, przy czym jest zdecydowanie mniej awaryjna oraz tańsza w utrzymaniu, w porównaniu z kosztami utrzymania wind.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
5.9	34	69	Stworzenie wyraźnych komunikatów głosowych na stacjach kolejowych uzupełnionych o komunikaty tekstowe.	<p>Na wszystkich stacjach w gablotach zawsze umieszczony jest aktualny papierowy rozkład jazdy pociągów.</p> <p>Na odcinku Chorzów Uniwersytet-Radzionków wdrażany jest nowy, wyraźny system zapowiedzi głosowych, który informować będzie na bieżąco o odjazdach pociągów oraz opóźnieniach.</p> <p>Na stacji Bytom montowany jest na peronach system tablic wizualnych z godzinami oraz relacjami pociągów.</p> <p>Na pozostałych przystankach dostępne będą tzw. infokioski, czyli elektroniczne systemy, na których na bieżąco przeglądać można rozkład jazdy pociągów dla danej stacji.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Na stacji Nakło Śląskie funkcjonuje system zapowiedzi głosowych. Jego wymiana planowana jest podczas przebudowy wraz z peronami.</p> <p>Na stacji Tarnowskie Góry funkcjonuje system zapowiedzi głosowych oraz dodatkowo system tablic wizualnych na peronie nr 2 oraz zbiorczy dla wszystkich peronów w przejściu pod torami.</p> <p>Dodatkowo, planowana jest przebudowa systemu informacji pasażerskiej na stacji w ramach tej samej inwestycji co przebudowa stacji Nakło Śląskie.</p>
5.10	34	72	Zorganizowanie przyjaznych i bezpiecznych tras dla pieszych do węzłów przesiadkowych.	Zobacz: STANDARDY
5.11	36	69	Projektowanie dojazdów do węzłów przesiadkowych pod kątem ruchu pieszego.	Zobacz: STANDARDY

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
5.12	31	54	Zwiększenie liczby spójnych tras rowerowych prowadzących do węzłów przesiadkowych.	<p>Piekary Śląskie: gmina planuje systematycznie rozbudowywać istniejącą sieć dróg rowerowych, przy założeniu, że docelowo każdy mieszkaniec, z każdej części gminy będzie miał możliwość korzystania z dróg rowerowych, poprzez stworzenie spójnej sieci tras rowerowych umożliwiających dojazd do węzłów/centrów przesiadkowych oraz będzie posiadał możliwość skomunikowania z gminami sąsiednimi.</p> <p>Chorzów: stanowi to jeden z celów. Na ten moment na przeszkodzie staje jednak brak funduszy.</p> <p>Świerklaniec: stanowi to jeden z celów. Na ten moment brak funduszy.</p> <p>Radzionków: zobacz odpowiedź na rekomendację 2.22.</p> <p>Tarnowskie Góry: zobacz odpowiedź na rekomendację 2.22.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Zabrze: zobacz odpowiedź na rekomendację 2.22.</p> <p>Bytom: zobacz odpowiedź na rekomendację nr 2.15.</p>
5.13	35	63	<p>Stworzenie bezpłatnych i monitorowanych wiat rowerowych oraz schowków (zamykanych i płatnych) na rowery przy węzłach przesiadkowych. W systemie im dłużej, tym więcej się płaci. Nie dalej niż 50 metrów od wejścia.</p>	<p>Zobacz: STANDARDY</p>
5.14	31	55	<p>Przystanki komunikacji w niewielkiej odległości, bez potrzeby szukania, pokonywania dużych odległości [kontekst: chodzi o dogęszczenie przystanków tramwajowych i autobusowych].</p>	<p>Biorąc pod uwagę lokalizację przystanków, należy dbać o to by ich lokalizacja nie kolidowała z wjazdami, zjazdami, przejściami dla pieszych czy skrzyżowaniami. Ważne, aby przystanki mogły powstać jednocześnie po obu stronach ulicy. Jeżeli planowana jest zatoka autobusowa, to należy zabezpieczyć na nią ok. 30 m. Należy zwrócić</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>uwagę, że nadmierne zagęszczenie przystanków wydłuża czas przejazdu autobusów i tramwajów, a utrzymanie dodatkowych przystanków to dodatkowe koszty dla gminy, dlatego w swych działaniach w pierwszej kolejności podejmowane działania zmierzają do ich ewentualnej relokacji.</p> <p>Działania gmin:</p> <p>Tarnowskie Góry zagęszczają (dodają nowe) przystanki na trasach nowych linii minibusowych jeżdżących z centrum do dzielnic.</p> <p>Niektóre gminy już planują przesunięcia przystanków w obrębie centrów przesiadkowych:</p> <p>Zabrze: w studium wykonalności przebudowy linii kolejowej Gliwice - Katowice, zaplanowano przeniesienie dworca PKP w pobliże centrum przesiadkowego przy ul. Goethego.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Istnieją plany integracji przystanków kolejowych Zabrze Maciejów i Zabrze Północne z przystankami tramwajowymi - w miarę dostępności środków finansowych.</p> <p>Bytom: jest w trakcie pozyskiwania środków na przebudowę węzłów - Karb, Stroszek oraz Bytom Centrum, gdzie zaplanowano możliwe jak najbliższe umiejscowienie przystanków komunikacji publicznej z przystankami PKP, dodatkowo planuje się przeniesienie linii tramwajowej możliwie jak najbliżej dworca PKP.</p>
5.15	30	51	<p>Ożywienie węzłów przesiadkowych: organizacja usług, miejsc małej gastronomii itp. w istniejącej infrastrukturze, tak by miejsca te nie były puste.</p>	<p>Zobacz odpowiedź na rekomendację 5.3</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
5.16	34	61	Zwiększenie częstotliwości sprzątania węzłów przesiadkowych.	Gminy posiadają harmonogram utrzymywania w czystości miejsc przesiadkowych, jednak w przypadku potrzeby na bieżąco reagują na zgłoszenia mieszkańców dotyczące konieczności dodatkowego sprzątania, dlatego warto zgłaszać (najlepiej pisemnie) konkretne przypadki.
5.17	35	68	Montaż dodatkowych tablic informacyjnych w węzłach przesiadkowych informujących o innych środkach transportu w danej okolicy.	Zobacz: STANDARDY
5.18	37	79	Centra przesiadkowe wyposażone w przemyślaną infrastrukturę dla pasażerów: wiaty, toalety, windy i/lub podjazdy, sklep lub kiosk.	Zobacz odpowiedź na rekomendację 5.3

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
5.19	31	70	Idealne przesiadki na tym samym peronie (komunikacja miejska) – wysiadanie z jednego środka komunikacji i przesiadka na następny w sposób zsynchronizowany również czasowo.	<p>Zobacz: STANDARDY w zakresie planowania sposobu przesiadania się.</p> <p>Przesiadka na tym samym peronie nie wszędzie będzie możliwa, choć będziemy dążyć do zapewnienia jak najbliższej odległości pomiędzy przystankami.</p>
5.20	30	71	Stworzenie parkingów park and ride na ważnych stacjach (ale nie w centrum) w zarządzie operatorów kolei, na których można zostawić samochód w cenie biletu.	<p>Zgadzamy się z potrzebą stworzenia parkingów typu Park and Ride przy stacjach kolejowych, zlokalizowanych poza centrami miast. Uważamy, że jest to ważne narzędzie w odciążaniu centrów od ruchu samochodowego i zachęcaniu do korzystania z transportu publicznego. Parkingi powinny być dobrze skomunikowane z koleją i być atrakcyjne cenowo (uwzględniając opłaty za parkowanie w cenie biletu).</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Tego typu rozwiązania wymagają jednak dłuższych analiz oraz zbadania zasadności i możliwości wybudowania parkingów P&R w otoczeniu stacji, dlatego w kolejnych latach wypracujemy standardy zbiorczych parkingów. Jednak w pierwszej kolejności potrzebne jest wypracowanie z gminami spójnej polityki parkingowej, nad czym obecnie pracujemy.</p> <p>Na dotychczas istniejących parkingach P&R w metropolii istnieje możliwość pozostawienia samochodu w cenie biletu dziennego lub dłuższego lub bezpłatnie.</p> <p>Zobacz: PLANOWANIE (w zakresie planowania sieci parkingów P+R)</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
5.21	31	68	Utworzenie oświetlonych i monitorowanych punktów park and ride w pobliżu miejsc przesiadkowych.	Zobacz odpowiedź na rekomendację 5.20
5.22	37	73	Powiązanie przystanków i stacji w obrębie węzłów przesiadkowych umożliwiające wygodne przejście między przystankami poprzez bezpośrednie przejście np. podziemne.	Zobacz: STANDARDY Nie rekomendujemy budowy przejść podziemnych ze względu na ich gorszą dostępność. Obecnie w większości przypadków już się z nich rezygnuje.
5.24	34	64	Maksymalne zminimalizowanie odległości pomiędzy przystankami różnych środków transportu.	Zobacz odpowiedź na rekomendację 5.14
5.25	35	62	Dostosowanie peronów w Zabrze oraz tras do nich prowadzących dla osób	Zarządcą budynku dworca PKP w Zabrze jest Jednostka Gospodarki Nieruchomościami w Zabrze. Na terenie dworca znajdują się trzy platformy

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			z niepełnosprawnościami, aby mogły poruszać się samodzielnie.	<p>przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami. Z powodu złego stanu technicznego jednej z nich, zarządca jest w trakcie postępowania przetargowego na zakup platformy.</p> <p>PKP PLK umożliwi przedostanie się na peron osobom z niepełnosprawnościami poprzez udostępnienie przejścia z poziomu szyn i udzielenie asysty, jednak po wcześniejszym zgłoszeniu takiej potrzeby.</p>
5.26	34	67	Utworzenie bezpłatnych miejsc parkingowych przy centrach przesiadkowych dla samochodów dla osób posiadających bilet komunikacji zbiorowej.	Zobacz odpowiedź na rekomendację 5.20
5.27	35	76	Wprowadzenie dostępnych biletomatów umożliwiających kupienie biletów osobom	W części dotyczącej transportu kolejowego, zob. odpowiedź na rekomendację 5.1.

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			korzystającym zarówno z karty płatniczej, jak i gotówki wewnątrz pojazdów.	<p>Zapewnienie biletomatów umożliwiających płatność gotówką w pojazdach komunikacji zbiorowej jest obarczone ryzykiem niewystarczającej liczby monet do wydawania reszty, awaryjności; zajmują one dużo miejsca, a drukarka biletów wymaga dodatkowej obsługi. W dobie postępującej elektronizacji nie planujemy wprowadzania sprzedaży biletów za pomocą gotówki w biletomatach w pojazdach.</p> <p>Obecnie w niektórych pojazdach zainstalowaliśmy czytniki obsługujące karty płatnicze, a docelowo znajdą się one we wszystkich pojazdach do końca 2025 roku.</p>

6. Jakiego transportu zbiorowego potrzebujemy?

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
6.1	36	82	Klimatyzowane pojazdy dostosowane do aktualnych warunków pogodowych. Obsługa kolei i transportu GZM przez funkcjonalne, estetyczne, czyste i nieawaryjne pojazdy	Klimatyzacja w pojazdach jest standardowym wymogiem, dlatego każdy nowy pojazd jest w nią wyposażony. Starszy tabor jest w miarę możliwości dostosowywany.
6.2	31	71	Dostosowanie taboru do wysokości przystanku, który obsługują.	Stosowaną praktyką jest budowanie przystanków tak, aby to je dostosować je do wysokości taboru. Jedną z opcji są przystanki wiedeńskie, ale ich postawienie wymaga indywidualnego rozpatrzenia. Operatorzy autobusowi świadczący usługi dysponują już w 100% taborom niskopodłogowym natomiast komfort wymiany pasażerskiej w transporcie kolejowym jest bezpośrednio powiązany z wysokością peronów – wraz z postępującą modernizacją infrastruktury kolejowej coraz większa

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>liczba peronów ma ustandaryzowaną wysokość 760mm, co odpowiada wysokości podłogi taboru pasażerskiego.</p> <p>Tramwaje ze względu na dłuższy czas amortyzacji wciąż posiadają i eksploatują tabor starszego typu, w tym ten wysokopodłogowy. Jest on jednak stopniowo wymieniany na niskopodłogowy lub dostosowywany do potrzeb.</p>
6.3	35	74	<p>Częstsze i równomiernie rozłożone w czasie kursy taboru niskopodłogowego [kontekst: zwracano uwagę na to, że na niektórych liniach w ogóle nie ma nowych, niskopodłogowych pojazdów lub są bardzo rzadko].</p>	<p>Zobacz odpowiedź na rekomendację 6.2</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
6.4	30	50	Dostosowanie taboru kolejowego tak, aby umożliwił komfortowy przewóz własnych rowerów oraz więcej miejsc na rowery.	Priorytetem w transporcie kolejowym jest przewóz osób, dlatego liczba miejsc na rowery jest ograniczona. Mimo to, zarówno Koleje Śląskie, jak i Województwo Śląskie są w procesie dostawy nowych składów, z możliwością dostosowywania liczby miejsc na rowery - gdy będzie taka konieczność, będzie można dostosować je do przewozu osób. To rozwiązanie jednak będzie używane przede wszystkim w regionalnych przewozach rekreacyjnych. W codziennych dojazdach będziemy promowali pozostawianie rowerów na stacjach - w ramach standardów węzłów przesiadkowych opracujemy odpowiednie rozwiązania do ich przechowywania. Po dotarciu do centralnie położonych punktów środków transportu ostatniej mili stanowiąc mogą Metrorowery.

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
6.7	32	62	Wyposażenie środków transportu w monitory z informacją (lub klasyczne tablice w przypadku braku możliwości montażu monitorów) o trasie przejazdu w każdym środku transportu (autobus, pociąg, tramwaj) - wypisane wszystkie kolejne przystanki wraz z nazwami, informacja na żywo, w którym miejscu trasy znajduje się pojazd (aktualny przystanek).	<p>W zakresie wyposażenia pojazdów w monitory, zobacz odpowiedź na rekomendację 5.7 oraz 7.5.</p> <p>Obecnie każdy nowy pojazd komunikacji miejskiej musi spełniać standardowy wymóg posiadania tablic z przebiegiem trasy, obecną lokalizacją i komunikatami głosowymi.</p>
6.8	32	63	Montaż wyświetlaczy informujących o godzinach odjazdów pociągów, w komunikacji zbiorowej dojeżdżającej do dworców.	Zobacz odpowiedź na rekomendację 5.7
6.9	31	66	Zwiększenie liczby taboru podczas imprez masowych (mecze ligowe i koncerty	Pod względem dostępności dla osób z trudnościami w poruszaniu się, najlepiej jest wymieniać stary tabor

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			stadionowe) oraz puszczanie starego taboru podczas tego typu wydarzeń - by uniknąć jego niszczenia.	<p>na nowy - dostosowany do potrzeb tych osób, choć zrozumiała jest dbałość o istniejący. Przewoźnicy, jak PKM Katowice i PKM Świerklaniec wykorzystują stary tabor w przypadku meczy, Koleje Śląskie - podpisują umowy ze stowarzyszeniami kibiców na przewóz kibiców, a w przypadku zniszczeń, kluby zobowiązane są do ponoszenia kosztów naprawy zniszczeń. Stary tabor kolejowy jest natomiast używany w przypadku ryzyka zniszczeń, których mogą dokonać grupy niepowiązane z klubem, z którym podpisane są umowy.</p> <p>Zwiększenie oferty taborowej w przypadku transportu publicznego zależy od zapotrzebowania zgłoszonego przez organizatorów wydarzeń lub gminy.</p>
6.10	34	73	Utrzymanie jednej taryfy dla całej GZM honorującej wszystkie zniżki oraz	Doprowadziliśmy do wdrożenia Metrobiletów miesięcznych i 24h , wspólnych dla Transport GZM,

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			<p>ustandaryzowanie systemu biletowego - jeden bilet na wszystkie rodzaje transportu w obrębie metropolii (bilety długookresowe).</p>	<p>Kolei Śląskich i POLREGIO, niezależnie od różnych wartości ulg dzięki porozumieniu zawartemu w grudniu 2023 r. pomiędzy GZM, Województwem Śląskim, Kolejami Śląskimi i POLREGIO. Dzięki temu rozwiązaniu od 1 marca 2024 r. wszystkie podstawowe imienne bilety 30-dniowe Transport GZM umożliwiają również korzystanie z pociągów. W skrócie oznacza to, że pasażerowie w cenie biletu otrzymali dodatkowo możliwość podróżowania pociągami Kolei Śląskich i POLREGIO na wybranym przez siebie obszarze. Dodatkowo Metrobilet powiązane z imiennym kontem użytkownika w systemie Transport GZM uprawniają codziennie (w okresie ich ważności) do 60 minut bezpłatnej podróży Metrorowerem.</p> <p>Metrobilet Miasto 30, czyli bilet 30-dniowy ważny na terenie jednego miasta, jest dostępny w cenie 119 zł.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Cena tego biletu wzrosła o 10 zł (9,2%) po integracji, jednakże pasażerowie dodatkowo w cenie biletu zyskali możliwość korzystania z pociągów na terenie wybranego miasta (znaczne ułatwienie dla mieszkańców miast, w których zlokalizowane są co najmniej dwie stacje kolejowe na obszarze GZM np. Katowice, Gliwice, Dąbrowa Górnicza, Tychy).</p> <p>Dotychczas bilet zintegrowany na 1 miasto funkcjonował tylko w Katowicach i kosztował 159 zł, co oznacza spadek ceny o ponad 25%.</p> <p>Metrobilet 2 Miasta 30, czyli bilet 30-dniowy ważny na terenie dwóch sąsiadujących ze sobą gmin. Cena tego biletu nie zmieniła się po integracji, a pasażerowie dodatkowo w cenie biletu zyskali możliwość korzystania z pociągów w granicach dwóch wybranych gmin.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Metrobilet Obszarowy 30, czyli bilet 30-dniowy, dzięki któremu pasażerowie nie są ograniczeni strefami, tak jak to było w przypadku dotychczasowych Metrobiletów kolorowych. Bilet ten umożliwia podróżowanie po całej sieci komunikacji miejskiej Transport GZM oraz na obszarze od 3 do 6 graniczących kolejno ze sobą miast obsługiwanych koleją. W praktyce oznacza to pełną dowolność w podróżowaniu wszystkimi autobusami, tramwajami i trolejbusami oraz pociągami, np. pomiędzy Chorzowem a Dąbrową Górniczą. Dotychczasowi użytkownicy Metrobiletów kolorowych zyskali na zmianie ponad 30 złotych miesięcznie (14%).</p> <p>Metrobilet Sieć 30, czyli bilet 30-dniowy, dla osób, które chcą korzystać ze wszystkich połączeń komunikacji miejskiej Transport GZM i ze wszystkich połączeń kolejowych oferowanych na obszarze</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Metropolii. Poprzednik kosztował 299 zł. Bilet w nowej ofercie to koszt 249 zł, dzięki czemu pasażerowie oszczędzą miesięcznie 50 zł (ponad 16%), a dodatkowo zyskali nowe połączenia organizowane przez POLREGIO – do 1 marca 2024 r. oferowane były wyłącznie kursy pomiędzy Katowicami a Sławkowem. Dzięki integracji na podstawie nowych biletów można podróżować pociągami POLREGIO pomiędzy Katowicami i Mysłowicami, Gliwicami i Pyskowicami oraz Gliwicami i Rudzińcem.</p> <p>Metrobilet 24h, czyli bilet 24-godzinny. Bilet uprawnia do podróży na całej sieci komunikacji miejskiej Transport GZM oraz na wszystkich liniach kolejowych na obszarze GZM. Jego cena nie zmieniła się po integracji.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>[dane wg stanu na 22.12.2025 r.]</p> <p>W ramach GZM wciąż pracujemy nad dalszym ujednoczeniem taryfy. Wraz z gminami zgłosiliśmy do Ministerstwa Infrastruktury propozycję ujednoczenia ulg ustawowych. W Ministerstwie Infrastruktury także trwają prace nad ich unifikacją. Obecne przepisy uniemożliwiają jednak całkowite ujednoczenie taryf dla publicznego transportu zbiorowego i kolei.</p> <p>Obecnie trwa wypracowywanie rozwiązania polegającego na wzajemnym honorowaniu biletów (długookresowych Transport GZM w pociągach PKP Intercity oraz jednorazowych PKP Intercity w komunikacji miejskiej Transport GZM) na czas przebudowy katowickich węzłów kolejowych. Rozwiązanie ma objąć wszystkie odcinki realizowane</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				przez PKP Intercity na obszarze GZM oraz całą sieć komunikacji miejskiej Transport GZM.
6.11	28	61	Przejazdy kolejowe powinny być tańsze, to zwiększyłyby ich atrakcyjność.	<p>Przejazdy kolejowe i komunikacja publiczną rozliczane są za pomocą stawki za kilometr lub wg ofert odcinkowych (liniowych), z kolei w komunikacji miejskiej organizowanej przez ZTM (Transport GZM) obowiązuje taryfa czasowa. Z tego względu, że kolej porusza się szybciej, pokonuje więcej kilometrów niż autobus lub tramwaj w tym samym czasie, wobec tego stawki za przejazd w tym samym czasie są wyższe.</p> <p>Jednak dzięki zintegrowanej ofercie GZM, Kolei Śląskich i POLREGIO, jeden bilet wystarczy, by korzystać z różnych środków transportu na obszarze Metropolii. Dla pasażerów oznacza to bardziej</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>elastyczną możliwość wyboru najkorzystniejszego połączenia.</p> <p>W zakresie oferty zobacz odpowiedź na rekomendację 6.10.</p>
6.12	36	83	<p>W przypadku opóźnienia pociągu możliwość przesiadki na tym samym bilecie na inny najbliższy środek transportu GZM.</p>	<p>Dysponujemy ofertą Metrobiletu 24h oraz Metrobiletów długookresowych, które obowiązują zarówno w Kolejach Śląskich, jak i w Transport GZM. Sprawdź odpowiedź na rekomendację 6.10.</p> <p>Poza tym rozwiązanie, o którym mowa w rekomendacji wprowadziliśmy na czas przebudowy węzła katowickiego. Warunki podróży Transportem GZM w ramach biletu kolejowego zostały opisane w Załączniku nr 1 do Cennika Transport GZM - Wykaz odstępstw od Wykaz odstępstw od Cennika.</p>

7. Jak powinna wyglądać informacja pasażerska?

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
7.1	66	34	Umożliwienie wglądu na tablicach elektronicznych na przystankach w aktualny status przejazdu wszystkich pojazdów (rzeczywiste opóźnienia, a nie rozkład jazdy).	<p>Dotychczasowe tablice Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej (SDIP) powstały w ramach dwóch projektów finansowanych ze środków unijnych. W GZM postawiono ponad 500 takich tablic. Obecnie ZTM przygotowuje standardy dla dynamicznej informacji pasażerskiej, które określą zasady i warunki dla stawiania kolejnych tablic. W dalszej kolejności ustalenia będą wymagały określenia warunków finansowania ich zakupu.</p> <p>Póki co, w miejscach, w których takie tablice nie występują, istnieje wiele innych możliwości sprawdzenia rzeczywistych godzin odjazdów, np. strona internetowa SDIP, aplikacje mobilne (np. M2GO), Google Maps lub wirtualne tablice</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>przystankowe dostępne po zeskanowaniu kodu QR na słupku przystankowym.</p> <p>Zobacz odpowiedź na rekomendację 7.2.</p>
7.2	84	38	<p>Aplikacja GZM, która pokazuje opóźnienia środków transportu.</p> <p>Zoptymalizowanie strony internetowej i aplikacji mobilnej, aby zwiększyć ich funkcjonalność oraz wprowadzenie możliwości śledzenia lokalizacji pojazdów konkretnych linii (LIVE).</p> <p>Ulepszenie aplikacji GZM w celu zapewnienia bezawaryjności i szybkości oraz objęcia nią transportu kolejowego.</p>	<p>Aktualnie opóźnienia środków transportu można sprawdzić m.in. w aplikacji SDIP – M2GO.</p> <p>W GZM pracujemy nad rozszerzeniem funkcjonalności aplikacji Transport GZM i poszerzeniem jej m.in. o śledzenie pojazdów, podgląd tablicy przystankowej, możliwość dodania najczęściej użytkowanych przez siebie przystanków do ulubionych, czy system powiadomień (upływ ważności ulgi, terminu ważności biletu itp.).</p> <p>Obecnie aplikacja przekierowuje na wirtualne tablice przystankowe na stronie internetowej – poprzez kod</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			<p>Wspólna aplikacja dla całego systemu komunikacji zbiorowej uwzględniająca czas przejazdu Metrorowerem. Poprawa aplikacji GZM, tak aby obejmowała wszystkie środki transportu (w tym Metrorower) i pokazywała najbardziej korzystne trasy.</p>	<p>QR na słupku przystankowym. Jest to rozwiązanie pośrednie, do czasu usprawnienia aplikacji.</p> <p>W dalszym etapie planujemy, aby aplikacja Transport GZM przejęła funkcję aplikacji Metrorower.</p> <p>Uwzględnienie Metroroweru w planowaniu tras będzie rozważane na kolejnych etapach rozwoju aplikacji.</p> <p>Spółka Koleje Śląskie S.A. posiada własną aplikację, która jest na etapie rozwoju.</p> <p>Ponadto, utrudnieniem w integracji usług w aplikacji są odmienne ulgi - inne dla komunikacji autobusowo-tramwajowej, inne na kolei, jednak cały czas trwają prace zmierzające do rozszerzenia integracji. Na rynku funkcjonuje wiele aplikacji komercyjnych, w których jest możliwe wyszukiwanie połączeń (np.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				Google Maps, mobileMPK, jakdojade) oraz prezentacji danych online.
7.4	71	33	Monitorowanie odjazdów z przystanków, aby osoby kierujące autobusami i tramwajami nie odjeżdżały przed czasem.	Posiadamy system pozwalający na monitorowanie czasu odjazdów autobusów i tramwajów - System Dynamicznej Informacji Pasażerskiej (SDIP) oraz system zliczania pasażerów. Taki monitoring jest prowadzony na bieżąco i jest zainstalowany w każdym pojeździe. W aktualnych umowach z operatorami (czyli z przedsiębiorstwami komunikacji miejskiej) dopuszczalny jest odjazd przed czasem z przystanku nieprzekraczający 1 minuty i odjazd z przystanku po czasie nie przekraczający 3 minut. W przypadku, gdy ten czas jest dłuższy naliczane są operatorom wysokie kary. Będziemy dążyć do tego, a by w kolejnych umowach, usunąć możliwość odjazdów przed czasem.

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				Zauważone nieprawidłowości należy zgłaszać do ZTM.
7.5	71	34	Stworzenie systemu informowania o zmianach, który będzie dostępny również dla osób wykluczonych cyfrowo. Duże, czytelne rozkłady jazdy umieszczone na odpowiednim poziomie w oświetlonym miejscu, a także informacje wewnątrz środków transportu.	<p>Przede wszystkim: <u>PRZEJRZYSTOŚĆ</u></p> <p>W Kolejach Śląskich zmiany rozkładu jazdy odbywają się raz na około 3 miesiące. Informacje na ten temat pojawiają się w gablotach, na wyświetlaczach i uwzględniane są w elektronicznych rozkładach jazdy.</p> <p>Obecnie system informowania o zmianach już funkcjonuje w większości autobusów, oczywiście zależy to od typu taboru. Jeśli jest wymieniany na nowy, to już jest to taki, który ma możliwość emitowania komunikatów.</p> <p>W pojazdach komunikacji miejskiej standardowe są komunikaty głosowe dotyczące aktualnego</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>przystanku. W przypadku ich braku, należy to zgłaszać do ZTM.</p> <p>Na przystankach na tablicach z rozkładem znajdują się też kody QR, które po zeskanowaniu prowadzą do rozkładu jazdy. Umieszczone są one na wysokości dostępnej dla osoby na wózku.</p> <p>Oświetlenie:</p> <p>Gminy Radzionków i Świerklaniec podpisały porozumienie w zakresie przejęcia przez GZM (ZTM) obsługi wiat komunikacji publicznej - uwzględniają standard określony w Wytycznych dotyczących publicznego transportu zbiorowego. Standardy wskazują na konieczność oświetlenia wiaty i tablicy z rozkładem jazdy, jeżeli istnieje możliwość podłączenia wiaty do sieci energetycznej.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Miasto Zabrze w przypadku modernizacji dostosowuje poziom oświetlenia do obowiązujących standardów.</p> <p>Nie wszystkie gminy jednak stać na dodatkowe oświetlenie na przystankach.</p>
7.6	69	33	<p>Podniesienie atrakcyjności istniejącego systemu komunikacji miejskiej poprzez: łatwą dostępność dla osób z niepełnosprawnościami i trudnościami w poruszaniu się, zbudowanie poczucia bezpieczeństwa pasażerów, dopiero w drugim kroku uruchamianie kolei.</p>	<p>Planując system transportu w metropolii, założyliśmy funkcjonowanie hierarchicznej ściśle powiązanej z koleją sieci linii autobusowych, tramwajowych i trolejbusowych. Funkcjonujące obecnie linie metropolitalne w momencie uruchamiania szybkich połączeń kolejowych będą stopniowo wygaszane, część z nich będą mogły zostać przekształcone w linie dowozowe. Jednocześnie wciąż prowadzimy działania na rzecz zwiększania dostępności istniejącej infrastruktury współpracując w tym</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>zakresie z gminami i innymi zarządcami. Te działania toczą się równocześnie i są wdrażane stopniowo.</p> <p>Dodatkowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, zobacz odpowiedzi na rekomendacje: 5.3, 5.8, 6.2, 8.20, – w zakresie bezpieczeństwa, zobacz odpowiedzi na rekomendacje: 2.6, 5.3, 5.10, 8.3, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, 8.13.
7.7	66	34	<p>Schemat komunikacji publicznej na każdym przystanku, uwzględniający najbliższy węzeł komunikacyjny. Należy oznaczyć kierunek drogi do miejsca przesiadki.</p>	<p>Sieć komunikacji publicznej w GZM jest bardzo rozbudowana. Zatem schemat, żeby był dobrze widoczny, musiałby być w rozmiarze przekraczającym dostępną powierzchnię. Poza tym aktualizowanie schematów tak rozbudowanej sieci wymagałoby ciągłego zaangażowania.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>W GZM trwają obecnie prace nad aktualizacją systemu informacji pasażerskiej, w ramach których będziemy także analizować dotychczas zgłoszone postulaty w ramach forum obywatelskiego. Obecnie, stworzyliśmy schematy sieci tramwajowej, trolejbusowej w Tychach oraz schematy tras objazdowych spowodowanych remontami dróg czy przebudową węzłów kolejowych. Dostępne są one na stronie internetowej ZTM w wersji elektronicznej w zakładce Schematy sieci. Ponadto wszystkie trasy można wyświetlić w zakładce Wyszukiwarka i mapa.</p>

8. Co jeszcze będzie nas wspierać w przesiadaniu się?

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
8.1	86	38	Wydłużenie czasu funkcjonowania komunikacji zbiorowej do potrzeb podróżnych - także w godzinach wieczornych i nocnych. Przywrócenie transportu nocnego.	<p>W GZM funkcjonuje komunikacja nocna. Ze względu na największy popyt jest ona najmocniej rozwinięta w kierunku do i poza Katowice (miasto posiada bogatą ofertę kulturalną i rozrywkową). Oprócz linii nocnych oznaczonych literą N istnieją linie normalne kursujące do późnych godzin nocnych. Ze względu na to, że rekomendacja została ogólnie sformułowana, nie jesteśmy w stanie określić, którego kierunku ona dotyczy. Dlatego warto zgłaszać zapotrzebowanie do gminy lub ZTM na poprowadzenie linii nocnej w konkretnej relacji. Zgłoszenie takie będzie rozpatrzone pod kątem zasadności i efektywności.</p> <p>Jednocześnie GZM będzie dążył do ujednoczenia numeracji linii.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Istnieje także możliwość tworzenia usługi transportu na zlecenie przez miasta i gminy GZM. W tym zakresie Metropolia stworzyła warunki do integracji taryfowo-biletowej z funkcjonującymi na rynku przewoźnikami świadczącymi przewozy okazjonalne. Takie rozwiązanie umożliwia gminom optymalizację kosztów nocnej komunikacji realizowanej dotychczas w ramach przewozów Transport GZM. Metropolia w ramach Transportu na zlecenie będzie pokrywać koszty rekompensaty utraconych przez przewoźnika dochodów z tytułu integracji i obowiązywania biletów długookresowych Transport GZM.</p>
8.2	83	35	<p>Rekomendacja podstawowych kursów języka polskiego dla kierowców i motorniczych będących obcokrajowcami.</p>	<p>W przypadku Kolei Śląskich, maszyniści mają obowiązek znajomości języka polskiego, a wyznaczony do komunikacji z pasażerami kierownik pociągu ma</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			<p>Zwiększenie liczby kursów doszkalających dla kierowców komunikacji zbiorowej np. jak radzić sobie ze stresowymi sytuacjami, kursy językowe, reagowanie na sytuacje kryzysowe, pierwsza pomoc i doskonalenie technik jazdy. Te wymogi powinny dotyczyć przewoźnika.</p>	<p>obowiązek zdania egzaminu językowego na poziomie B1.</p> <p>W umowach z operatorami zapisany jest wymóg znajomości języka polskiego, a przestrzeganie tego wymogu należy do operatorów.</p> <p>Przewoźnicy publiczni zapewniają swoim pracownikom dodatkowe wsparcie, np. pomoc psychologiczna dostępna jest dla pracowników Kolei Śląskich, PKM-ów oraz Tramwajów Śląskich. PKM-y zapewniają szkolenia z pierwszej pomocy, a Tramwaje Śląskie dodatkowo pomoc prawną.</p>
8.3	83	36	<p>Podniesienie bezpieczeństwa podróży poprzez zapewnienie ochrony w środkach komunikacji miejskiej, uruchomienie kierowcom przycisku szybkiego reagowania SOS,</p>	<p>Podstawowym zadaniem kierowcy jest przewóz pasażerów i dbanie o bezpieczeństwo na drodze. W dobie niedoinwestowania służb - policji/straży miejskiej i braków kadrowych, uruchomienie dodatkowych zadań wymaga zmian systemowych. Nie</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			<p>zbudowanie współpracy z policją, która powinna szybko interweniować w momencie otrzymania takiego sygnału.</p>	<p>oznacza to jednak, że operatorzy nie dbają o bezpieczeństwo podróżnych. Każdy pojazd posiada monitoring, w przypadku przejazdów kibiców na mecze piłkarskie zapewniana jest obstawa policji, na kolei działa Służba Ochrony Kolei.</p> <p>W pojazdach kursujących na zlecenie ZTM znajduje się przycisk SOS dostępny dla kierowców oraz motorniczych służący do alarmowania w sytuacjach zagrożenia życia, zdrowia lub mienia oraz w przypadku poważnych zdarzeń drogowych. Naciśnięcie go powoduje wysłanie do dyspozytorów ZTM alertu. Dyspozytor, który odczyta komunikat kontaktuje się z dyspozytorem operatora, który ma obowiązek przekazać informacje dotyczące wysłanego alertu oraz podjąć odpowiednie działania.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
8.4	81	35	<p>Komfort pracy kierowców - komfortem pasażerów</p> <ul style="list-style-type: none"> • na pętlach toalety i kącik socjalny dla kierowców, • poprawienie pola widzenia kierowcy autobusu, • psycholog dostępny dla kierowców w każdej bazie, aby kierowcy mogli korzystać w razie potrzeby ze wsparcia, • stworzenie algorytmów reagowania dla kierowców, współpraca ze służbami w celu szybkiego reagowania • szkolenia dla kierowców z zakresu pierwszej pomocy, negocjacji z "trudnym 	<p>Zapewnienie miejsca socjalnego dla kierowców zostało uregulowane Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w komunikacji miejskiej oraz autobusowej komunikacji międzymiastowej (Dz. U z 2022 poz. 125). Zapisy rozporządzenia wskazują na zapewnienie możliwości skorzystania m.in. z: 1) toalety podstawowej – nie rzadziej niż co 180 min pracy; 2) pomieszczenia socjalnego – nie rzadziej niż co 240 min pracy, a także określają warunki ich funkcjonowania. Operatorzy mają 36 miesięcy na wdrożenie wymagań zawartych w tym rozporządzeniu.</p> <p>W GZM nadzór nad wdrażaniem działań opisanych w rozporządzeniu ma Spółka Serwis GZM. Obecnie trwa wyznaczanie potencjalnych lokalizacji punktów sanitarnych i podpisywanie umów z PKM-ami.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			<p>pasażerem", reagowania w sytuacjach trudnych.</p>	<p>W zakresie poprawy pola widzenia kierowcy, nie ma możliwości zmiany. Kierowcy korzystając z lusterek, mają dobry wgląd na drogę. Jeżeli chodzi o widoczność pasażerów w autobusie, zadaniem kierowcy jest przede wszystkim dbanie o bezpieczeństwo na drodze. Za widok na wnętrzu autobusu odpowiada monitoring.</p> <p>W zakresie pomocy psychologicznej - zobacz odpowiedź na rekomendację 8.2, w zakresie współpracy ze służbami - zobacz odpowiedź na rekomendację 8.3.</p>
8.5	82	36	<p>Zapewnienie bezpieczeństwa i estetyki przystanków kolejowych wraz z dostępem do toalet.</p>	<p>Zobacz: STANDARDY</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
8.6	84	37	Doświetlenie obszarów na peronach i wokół nich tak, by zwiększyć bezpieczeństwo.	<p>Oświetlenie na peronach i w ich bezpośrednim sąsiedztwie jest zgodne z obowiązującymi standardami PKP PLK Standardy Techniczne Tom XI BUDOWLE.</p> <p>W kontekście bezpieczeństwa jest ważne, żeby oświetlenie było odpowiednie do warunków, jednocześnie uwzględniając zagrożenia związane z zanieczyszczeniem światłem (np. by nie zakłócało ono nocnego spoczynku mieszkańców).</p>
8.7	67	34	Zagospodarowanie nieużytkowanych i niebezpiecznych dworców kolejowych, by podnieść komfort i bezpieczeństwo oraz wprowadzić nowe funkcje (np. gastronomiczne).	<p>Wzdłuż remontowanej linii 131 zidentyfikowaliśmy dworce w Chorzowie, Bytomiu oraz w Tarnowskich Górach jako te wymagające ożywienia na wzór dworców w Rudzie Chebzie, Radzionkowie, Pyskowicach czy Dąbrowie Górniczej.</p> <p>Warto nadmienić, że struktura własnościowa dworców PKP nie jest jednorodna, niektóre z nich są własnością PKP S.A., część natomiast stanowi własność gminną.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Dworzec Chorzów Miasto jest własnością gminy, jednak jego przyszła funkcja nie została jeszcze określona. Najprawdopodobniej jednak budynek nie będzie pełnił funkcji związanych z obsługą podróżnych.</p> <p>Dworce w Bytomiu oraz Chorzowie Batorym są wpisane w Program Inwestycji Dworcowych na lata 2024-2030, w ramach którego zostaną zmodernizowane.</p> <p>Jeśli chodzi o dworzec kolejowy w Tarnowskich Górach, miasto zaplanowało utworzenie tam, w pomieszczeniach wynajętych od kolei, Muzeum Kolei.</p>
8.8	81	37	Zapewnienie bezpiecznych i oświetlonych miejsc przesiadkowych oraz dojść do nich (tunele).	<p>Zobacz: STANDARDY</p> <p>Nie rekomendujemy budowy przejść podziemnych, ponieważ nie są one dostępne dla osób</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				z niepełnosprawnością. Obecnie w większości przypadków już się z nich rezygnuje.
8.9	72	34	Wiaty przystankowe powinny być na wszystkich przystankach i powinny posiadać większą widoczność (bez zasłoniętych boków uniemożliwiających zauważenie nadjeżdżającego pojazdu), głębsze (chroniące realnie przed deszczem) oraz wyposażone w elektroniczne tablice informacyjne.	Zobacz odpowiedź na rekomendację 8.19
8.11	70	35	Przeprowadzenie audytu istniejących centrów przesiadkowych pod kątem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i osobami z trudnościami w poruszaniu się.	Zobacz: STANDARDY Ponadto przeprowadzimy diagnozę istniejących węzłów przesiadkowych. Jej wyniki posłużą nam do sformułowania zaleceń dla gmin oraz jako materiał do wytycznych dla węzłów przesiadkowych.

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
8.12	71	35	Zapewnienie skutecznego transportu zastępczego (rekomendacja dotyczy wszystkich środków transportu).	<p>Awarie w publicznym transporcie zbiorowym zdarzają się stosunkowo rzadko, np. stopień realizacji przewozów autobusowych za 2024 r. to 99,81 % (tzn., że „wypadło” 0,19% planowanych kursów), stopień realizacji przewozów tramwajowych za 2024 r. to 99,72%. Jednak, jeżeli awaria wystąpi, operator ma obowiązek zapewnienia taboru zastępczego. Należy mieć jednak na uwadze, że wysłanie pojazdu zastępczego wymaga czasu (np. podstawienie autobusu zastępczego może zająć nawet 60 min). Wówczas należy śledzić komunikaty na stronie ZTM lub skorzystać z innej linii posiłkując się aplikacją mobilną.</p> <p>Na kolei komunikację zastępczą planową (czyli ujętą w rozkładzie jazdy) przygotowuje się kompleksowo uwzględniając czasy przejazdu, synchronizuje się przesiadki oraz przygotowuje odpowiednie komunikaty</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>i informacje.</p> <p>W przypadku komunikacji zastępczej awaryjnej operator autobusowy jest zobligowany do podstawienia autobusu w odpowiednim czasie (do 60 min.), jeżeli jest to bardziej zasadne niż opóźnienie pociągu.</p> <p>W sytuacjach kryzysowych wykorzystywane są wszystkie możliwe różne kanały komunikacji z pasażerami, aby skutecznie dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców, w tym m.in. poprzez aktualizowaną na bieżąco zakładkę na stronie internetowej oraz infolinię.</p> <p>W sytuacji obecnej przebudowy węzła katowickiego, w Kolejach Śląskich zostały przyjęte scenariusze działań w przypadku awarii w poszczególnych ogniskach. Scenariusze te były ćwiczone w rzeczywistych warunkach jeszcze przed rozpoczęciem prac. Na głównych ciągach</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>komunikacyjnych w pierwszej kolejności wykorzystuje się inne pociągi kursujące po sieci, zarówno pozostałe regionalne jak i pociągi dalekobieżne. Jeśli te działania są niewystarczające (np. w przypadku, gdy utrudnienia dotyczą wszystkich przewoźników) wdrażane jest honorowanie biletów w komunikacji miejskiej.</p> <p>Dla zabezpieczenia tych działań zostały podpisane umowy awaryjne m.in. z ZTM, PKP Intercity, Polregio, dzięki czemu uruchomienie honorowania biletów jest w takich przypadkach natychmiastowe.</p>
8.13	79	38	<p>Weryfikacja oraz ewentualnie montaż linii ostrzegawczych na przystankach autobusowych i tramwajowych wyznaczających bezpieczną przestrzeń (tzw. deadline).</p>	<p>Standardy dotyczące bezpiecznego tworzenia przystanków reguluje Rozporządzenie Ministra Infrastruktury ws. przepisów techniczno-budowlanych dot. dróg publicznych (Dziennik Ustaw 2022 r. poz. 1518 - szczególnie Rozdział 5 Skrajnia, 6 Widoczność oraz 7 Urządzenia drogi). Wszystkie nowopowstające</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>czy też remontowane przystanki muszą spełniać wspomniane standardy, które uwzględniają niezbędne bezpieczeństwo.</p> <p>Ponadto, w Wytycznych dotyczących infrastruktury publicznego transportu zbiorowego zawarto zapisy stanowiące standard projektowania przystanków oraz węzłów przesiadkowych.</p> <p>Gminy potwierdziły stosowanie obu dokumentów podczas realizacji nowych inwestycji.</p>
8.14	78	34	Przeprowadzenie kampanii informacyjnej i edukacyjnej dotyczącej zachowywania zasad kultury osobistej w środkach transportu (szczególnie dotyczącej kwestii jedzenia i głośnych rozmów).	Obecnie w pojazdach, którymi realizowane są usługi na zlecenie ZTM oraz na Facebooku emitowane są filmy w ramach kampanii zrealizowanej przez Transport GZM. Dotyczy ona głośnych rozmów, zajmowania/ ustępowania miejsca w środkach transportu czy podróży z psem.

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Spółka Koleje Śląskie planuje przeprowadzenie kampanii związanej z kulturą podróżowania w najbliższym czasie.</p> <p>Podobne kampanie były przeprowadzane przez PKP PLK (z Nosorożcem Rogatkiem) czy też PKP Intercity (Kulturalny kodeks podróżowania).</p>
8.15	81	34	<p>Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia powinna prowadzić kampanie społeczne promujące kulturę zachowania w środkach transportu publicznego i korzystanie z komunikacji publicznej wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Organizacja zajęć w szkołach i przedszkolach dotyczących kultury podróżowania w komunikacji zbiorowej.</p>	<p>GZM organizowała w szkołach zajęcia dot. podróżowania komunikacją zbiorową/ transportem publicznym, jak się zachowywać, jak sprawdzić i korzystać z rozkładu jazdy, jak kupić bilet itp. jednak zostały one wstrzymane w 2024 roku ze względu na tzw. "Ustawę Kamilka" (Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw). Do czasu wyjaśnienia wątpliwości związanych z tą ustawą, zajęcia będą wstrzymane.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				Na stronie internetowej GZM znajduje się podsumowanie dotychczasowych zajęć .
8.18	72	35	Ujednolicenie wymogu w przetargach określających jednolite standardy pracy kierowców na terenie GZM (dotyczy kultury osobistej, szacunku dla pasażera, umiejętności mediowania).	<p>W GZM wypracowaliśmy zapisy dotyczące kultury osobistej kierowców i motorniczych zatrudnianych przez przedsiębiorstwa komunikacji miejskiej oraz Spółkę Tramwaje Śląskie, które operatorzy powinni uwzględnić w umowach o pracę z kierowcami:</p> <p>"Kultura kierujących pojazdami i komunikacja z pasażerami:</p> <p>a) kierujący pojazdem nie może używać wulgaryzmów, obraźliwych sformułowań oraz zobowiązany jest odnosić się do pasażerów w sposób grzeczny i kulturalny,</p> <p>b) kierujący pojazdem jest zobowiązany do udzielania informacji dotyczących realizowanego zadania</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>przewozowego (m.in. godziny odjazdu z przystanku, trasy przejazdu, wykazu przystanków na trasie) tylko podczas zatrzymania i postoju pojazdu na przystanku,</p> <p>c) w przypadku zmian dotyczących realizacji zadania przewozowego będących skutkiem poleceń ZTM oraz sytuacji opisanych w ust. 4 [dotyczą awaryjnego zatrzymania pojazdu poza przystankiem], kierujący pojazdem jest zobowiązany do poinformowania o nich pasażerów w sposób zwięzły i rzeczowy,</p> <p>d) kierujący pojazdem jest zobowiązany do umieszczenia w widocznym miejscu identyfikatora z numerem służbowym, wg wzoru przekazanego przez ZTM."</p>
8.19	78	37	<p>Zapewnienie dostępnej i wyraźnej informacji o przystankach i ich nazwach - opisane tablice przystankowe oraz</p>	<p>GZM opracowała jednolite standardy dla infrastruktury przystankowej Zawarte są one w Wytycznych dotyczących infrastruktury publicznego transportu</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
			<p>wiaty z widoczną i wyraźną nazwą przystanku (większa nazwa, widoczna z większej odległości), tablice z nazwą przystanku ustawione prostopadle do ulicy, tak aby była ona widoczna dla osoby, która idzie/jedzie w stronę przystanku.</p>	<p>zbiorowego. Zawierają one zalecenia dla gmin w zakresie projektowania i budowania nowej infrastruktury przystankowej, użytecznej z perspektywy użytkowników.</p> <p>W wielu miejscach funkcjonują już przystanki wyposażone zgodnie z tymi wytycznymi.</p> <p>Jeżeli jest taka konieczność, gminy powinny dostosowywać infrastrukturę przystankową do powyższych standardów, dlatego warto zgłaszać do gmin potrzebę dostosowania konkretnego przystanku.</p>
8.20	86	38	<p>Ścisłe przestrzeganie ustawy dot. przepisów projektowania zorientowanego pod kątem osób z niepełnosprawnościami.</p>	<p>Instytucje publiczne muszą działać w granicach prawa, zatem wszystkie nowopowstałe inwestycje muszą być zgodne z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>W przypadku modernizacji danej inwestycji - spełniane są standardy obowiązujące na dany moment.</p>

Nr	Liczba głosów	Liczba punktów	Rekomendacja	Odpowiedź
				<p>Zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami będzie przedmiotem opracowywania standardów węzła przesiadkowego.</p> <p>Zobacz: STANDARDY w zakresie planowania przyszłych węzłów przesiadkowych.</p>